

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/135/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616209883
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6616209883.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore: žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanej: A. Q., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX Z., štátna občianka SR, zastúpená Mgr. Petrom Sitarčíkom, advokátom, so sídlom Jókaiho 1, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 2 545,80 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/17/2016-86 zo dňa 20. 10. 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/17/2016-86 zo dňa 20. 10. 2016 v napadnutom I. výroku, ako aj v závislom III. výroku o trovách konania z r u š u j e a vracia vec v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. V ostatnej odvolaní nenaľadutej časti (II. výrok) zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2 117,26 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.08.2016 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti odvolaním napadnutého rozsudku (I. výrok). Súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti o zaplatenie sumy 428,54 € s príslušenstvom zamietol (II. výrok) a žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 66,3 % (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé a medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca uzatvoril so žalovanou, ako dlžníkom, úverovú zmluvu, v zmysle ktorej bol poskytnutý žalovanej bezúčelový úver vo výške 2 400 €. Z prehľadu splátok je zrejmé, že žalovaná uhradila 282,74 €. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanou dňa 21.05.2015 súd prvej inštancie považoval v zmysle § 11 písm. a) v spojení s § 9 ods. 2 písm. f) a l) zákona č. 129/2010 Z. z. za zmluvu bezúročnú a bezpoplatkovú. V zmluve absentuje zrozumiteľným a jasným spôsobom uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru a taktiež výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ich poradie a taktiež rozčlenenie akým spôsobom sa splátky budú priradovať vo vzťahu k uhradeniu časti istiny, úroku a poplatkov. Keďže poskytnutý úver 2 400 € žalovanej je bez poplatkov a bezúročný a žalovaná po dobu trvania úverového vzťahu uhradila sumu 282,74 €, súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutým úverom a úhradou, t. j. vo výške 2 545,80 €, vo zvyšku 428,54 € žalobu zamietol. Žalovaná je v omeškani so splatením peňažného dlhu, z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie priznal žalobcovi taktiež právo na zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.08.2016 do zaplatenia. Žalobca si síce uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 09.03.2016, avšak súdu prvej inštancie nebolo preukázané ku ktorému dátumu predmetný úver zosplatnil a vyzval v zmysle Hlavy 6, § 3, na zaplatenie celého čerpaného úveru, preto súd prvej inštancie za takúto výzvu považoval

doručenie žaloby dňom 19.08.2016 žalovanej. Žalobca síce dlh zosplatnil tak ako o tom predložil listinný dôkaz, a to výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 18.02.2016, avšak nebol súdu prvej inštancie predložený dôkaz o tom, že by takáto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej, kópia podacieho hárku č. EPH 006361766 (č. l. 45-46) je podľa názoru súdu prvej inštancie v tomto smere nedostatočným dôkazom, ktorý svedčí len o tom, že určitá zásielka bola zasielaná 22.02.2016 žalovanej A. Q. (č. l. 46), ale či sa tento úkon dostal do jej dispozičnej sféry, t. j. či bola zásielka doručená, prevzatie odmietnuté, resp. zásielka nevyzdvihnutá zo strany žalobcu preukázané nebolo. Žalovaná sa teda mohla dostať do omeškania s povinnosťou vrátiť celý dlh len od dátumu kedy skutočne bola na jeho vrátenie vyzvaná.

3. K obrane žalovanej, ktorá žiadala žalobu v celosti zamietnuť s poukazom na predčasné zosplatenie úveru zo strany žalobcu s odôvodnením, že zmluva je síce bezúročná a bezpoplatková, ale nie neplatná, a teda jednotlivé zmluvné ustanovenia týkajúce sa výšky poskytnutého úveru, splátok a termínov splatnosti zostali zachované, preto keďže celková poskytnutá suma bola 2 400 €, rozčlenená rovnomerne na 66 splátok, z čoho by malo vyplývať, že v prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti jedna splátka predstavuje 36,36 € a preto ak žalobca zosplatnil úver v mesiaci február 2016, k 18.02.2016 žalovaná nebola v omeškaní s jednou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace, resp. viacerými splátkami. S právnou argumentáciou žalovanej ohľadom platnosti úverovej zmluvy aj v prípade jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti možno podľa súdu prvej inštancie súhlasiť, pretože absencia vyššie uvedených zákonných náležitostí zmluvy nespôsobuje neplatnosť zmluvy o poskytnutom spotrebiteľskom úvere. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dojednanú medzi žalobcom a žalovanou dňa 21.05.2015 preto aj súd prvej inštancie považoval za zmluvu platnú, pričom v čase podpisu zmluvy žalovaná, ako dlžníčka, bez ohľadu na to či vedela, resp. nevedela o jej bezodplatnosti a bezúročnosti, prejavila súhlas so splácaním jednotlivých splátok vo výške 63,87 € mesačne. Splátky takto splácala v mesiaci jún a júl 2015, následne v mesiacoch august a september žiadnu splátku neposkytla, poskytla až úhradu v októbri 2015 vo výške 75 €, v mesiaci november 2015 opätovne žiadna splátka nebola poskytnutá a až následne v decembri bolo zaplatených 80 € a počnúc januárom 2016 už žiadna splátka uplatnená nebola. Ak teda žalobca zosplatnil úver vo februári 2016 po čiastočnom započítaní jednotlivých platieb, a to sumy 75 € zaplatených v októbri 2015 na splátku z augusta 2015 v celosti, t.j. 63,87 € a v časti 11,13 € a následne splátky zo 07.12.2015, ktorá bola vo výške 80 € a započítaní na zvyšok splátky zo septembra 2015 vo výške 52,74 € a vo zvyšku 27,26 € na november 2015, je možné podľa súdu prvej inštancie konštatovať, že k 18.02.2015 neboli zaplatené splátky v celosti za november a december 2015, január ani február 2016. Z uvedeného dôvodu je preto zosplatenie úveru potrebné považovať za súladné so zákonom. Ak by súd prvej inštancie aj pristal na argumentáciu žalovanej ohľadom rozpočítania 60 splátok na istinu 2 400 € po 36,36 €, nepochybne by to vyvolalo stav, kedy k 18.02.2016 žalovaná v omeškaní so zaplatením takýchto splátok nebola, následne však od januára 2016 žalovaná žiadne splátky neuhrádzala, a to až do rozhodnutia súdu, pričom však bola vyzvaná žalobcom na vrátenie celej sumy žalobou zo dňa 22.07.2016 čo podľa obsahu je možné považovať za výzvu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Za stavu keď žalovaná od januára 2016 neuhrádza žiadne splátky, finančné prostriedky má bezúročne a bezpoplatkovo v dispozičnej sfére, môže ich používať, resp. ich už použila, by preto podľa názoru súdu prvej inštancie bolo v rozpore s pravidlami občianskeho spoluzitia, keby súd prvej inštancie žalobu zamietol ako predčasne podanú tak ako to žalovaná navrhuje, pretože žalovaná je nepochybne v omeškaní so zaplatením viac ako jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“). Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca aj žalovaná boli v konaní čiastočne úspešní, miera úspechu žalobcu je vyššia oproti miere úspechu žalovanej, čistý úspech žalobcu predstavuje 66,3 %, z uvedených dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na 66,3 % účelne vynaložených trov.

5. Proti rozsudku v časti, v ktorej súd prvej inštancie uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 2.117,26 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.8.2016 do zaplatenia (I. výrok) a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 66,3 % (III. výrok) podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Odvolanie podala z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, alebo aby rozsudok zmenil tak, že zamietne žalobu žalobcu a prizná žalovanej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

6. Žalovaná poukázala na to, že žalobca nemohol uplatniť právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani žalobou zo dňa 22.7.2016 ako uviedol súd prvej inštancie, nakoľko na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka sa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, čo však žalobca neurobil.

7. Ďalej odvolateľka namietala, že zmluva o úvere je platná, preto zostávajú v platnosti údaje na ktorých sa zmluvné strany dohodli a ktoré nie sú v rozpore so zákonom. Takýmto údajom, ktorý nie je v rozpore so zákonom je údaj o počte mesačných splátkach, ktorých je podľa zmluvy o úvere 66. V prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa mení len výška mesačnej splátky z dôvodu, že spotrebiteľ je povinný uhradiť dodávateľovi len požičanú sumu v tomto prípade 2400 € a nie celkovú sumu 4215,42 € (do ktorej žalobca zahrnul okrem požičanej sumy aj úroky a poplatky), ktorú uviedol v zmluve o úvere žalobca. Pri požičanej sume 2400 € a dohodnutých 66 splátkach, je výška mesačnej splátky v sume 36,36 € (nie 63,87 € ako uviedol súd prvej inštancie). Ako vyplýva z výpisu úverového účtu, ku dňu 18.2.2016 (oznámenie o zosplatnení úveru) uhradila žalovaná žalobcovi celkovo sumu 282,74 €. Ku dňu zosplatnenia úveru t.j., 18.2.2016 bola žalovaná povinná uhradiť žalobcovi na splatných splátkach celkovo sumu 327,34 € a to pri počte splatných splátok od 24.6.2015 do 18.2.2016, čo je spolu 9 splátok v sume 36,36 €. Žalovaná bola preto ku dňu 18.2.2016 v omeškaní z úhradou splátky a to čiastočne v sume 8,14 € za mesiac január 2016 po dobu 1 mesiaca a 3 dní a z úhradou splátky v sume 36,36 € za mesiac február 2016 pod dobu 3 dní, pričom ku dňu zosplatnenia 18.2.2016 nebola žalovaná v omeškaní ani s jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace. Z uvedených dôvodov listom zo dňa 18.2.2016 nebol žalobca oprávnený požadovať plnenie od žalovanej (zosplatniť úver) podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná nebola v omeškaní so žiadnou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

8. Na záver žalovaná poukázala na skutočnosť, že z dôvodu právnej istoty požiadala súd prvej inštancie svojim vyjadrením zo dňa 25.8.2016, že ak súd po vykonanom dokazovaní jej uloží uhradiť žalobcovi časť uplatnenej pohľadávky, aby súd uložil žalovanej splácať súdom priznanú pohľadávku žalobcovi v mesačných splátkach vo výške 30 €, splatných vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca a to počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Túto svoju žiadosť zdôvodnila tým, že sa nachádza v stave materiálnej núdze, čo potvrdzuje aj Rozhodnutie Centra právnej pomoci, Rimavská Sobota, sp. zn. KaRS 11927/2016 zo dňa 22.8.2016 a jej finančná situácia neumožňuje uhradenie naraz celej súdom priznanej pohľadávky žalobcu. Taktiež poukázala na to, že žalobca nemá nárok na jednorazové uhradenie celej pohľadávky podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., nakoľko nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.. Žalobca vyjadrením zo dňa 21.9.2016 vyjadril súhlas, aby konajúci súd umožnil žalovanej splácať žalobcom priznanú sumu v mesačných splátkach vo výške 30 €. Aj napriek tejto skutočnosti jej súd prvej inštancie uložil uhradiť sumu 2117,26 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.8.2016 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom takéto rozhodnutie je podľa nej v absolútnom rozpore s návrhom nie len žalovanej, ale aj návrhom žalobcu, aby súdom priznanú sumu uhradila v splátkach.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril, pričom sa s názorom súdu prvej inštancie stotožnil a považoval ho za správny, pretože ak by súd zasiahol do zmluvne dojednaných bodov úverovej zmluvy, išlo by v prvom rade o porušenie zmluvnej autonómie. V praxi, ak súd vyhlási spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, neznamená to, že upraví výšku splátok dohodnutých v úverovej zmluve. Žalobca poukázal na stanovisko Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 9Co/214/2016, ktorý sa vyjadril, že „Súd nemôže meniť a prispôbiť výšku dohodnutej splátky, nakoľko mu to neumožňuje ani žiaden právny predpis“. Žalobca bol toho názoru, ak je v úverovej zmluve dohodnuté plnenie v splátkach, má sa zosplatnenie posudzovať v zmysle atribútov vyplývajúcich z úverovej zmluvy, nie zo skutočnosti, ktoré v čase uzavretia úverovej zmluvy veriteľ/dodávateľ nepredpokladal, nakoľko obe zmluvné strany v čase podpísu súhlasili z výškou dohodnutej splátky.

10. Taktiež je podľa žalobcu nesprávny názor žalovanej, keď tvrdí, že žalobca nepostupoval v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca dvoma listami upozornil na omeškanie s platením záväzkov, ako aj na možnosť zosplatnenia úveru. Prvým takým dokumentom je výzva k splateniu celého

úveru zo dňa 18.02.2016, na ktorú žalovaná nereagovala. Následne žalobca adresoval žalovanej list označený ako predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 27.04.2016 na ktorý taktiež nereagovala. Obe listiny sú priložené v žalobnom návrhu a zároveň je k nim priložený podací hárok ako dôkaz o odoslaní na poštovú prepravu.

11. Žalobca považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a dostatočne odôvodnené a vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti žiadal odvolací súd, aby na odvolanie žalovanej neprihliadal a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

12. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu vyjadrila, pričom zotrvala na právnom názore, ktorý už uviedla vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa žalovanej žalobca nebol oprávnený požadovať plnenie od nej listom zo dňa 18.2.2016, nakoľko nebola v omeškaní so žiadnou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace a to z dôvodov, ktoré uviedla v predmetnom odvolaní. Žalovaná sa nestotožnila s názorom žalobcu, že v prípade ak by súd zasiahol do zmluvne dojednaných bodov úverovej zmluvy, išlo by v prvom rade o porušenie zmluvnej autonómie. Žalobca podľa nej opomenul, že v zmluve o úvere si zmluvné strany okrem výšky splátky dohodli taktiež počet splátok v počte 66. V prípade ak by súd prijal právny názor žalobcu, že v prípade ak je úver v súlade s § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov zostáva výška splátky dohodnutej v zmluve 63,87 €, tak v tomto prípade by taktiež došlo k zásahu do zmluvnej autonómie, nakoľko by sa zmenil počet dohodnutých splátok zo 66 na 37 a 1.

13. Žalovaná sa taktiež nestotožnila s tvrdením žalobcu, že listami žalobcu (výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 18.2.2016 a predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu a oznámením o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 27.4.2016) došlo k upozorneniu na omeškanie s platením záväzkov a na možné zosplatenie úveru a preto žalobca postupoval v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z jednotlivých listov, týmto ju žalobca ju vyzval k splateniu celého dlhu, nie sú upozornením žalobcu, že môže od nej žiadať zaplatenie celej pohľadávky (poskytnutý úver zosplatiť) podľa § 565 Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca preto nemohol uplatniť právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka sa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby okrem prvej podmienky omeškanie dlžníka so zaplatením splátky viac ako tri mesiace bola súčasne splnená aj druhá podmienka, aby veriteľ súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, k čomu však zo strany veriteľa nedošlo.

14. Žalovaná na záver poukázala na to, že k neplatnému uplatneniu práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka stačí podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby nebola splnená len jedna s týchto dvoch podmienok.

15. Z uvedených dôvodov žalovaná žiadala, aby odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na nové konanie a rozhodnutie, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne a prizná jej právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

16. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril, pričom poukázal na skutočnosť, že súčasťou žalobného návrhu zo dňa 22.07.2016 je okrem iného aj splátkový kalendár, ktorý vo forme výpisu čerpania, splátok a úhrad poskytuje údaje o vykonaných úhradách za konkrétne mesiace, ich výšku, ako ďalšie skutočnosti. Z tejto listiny jasne vyplýva, že z 9. splatných splátok do zosplatenia úveru žalovaná uhradila len 4 platby. Z toho vyplýva, že žalovaná neuhradila päť platieb. Keď podľa žalobcu zoberieme do úvahy tieto fakty, je jasné, že žalobca zosplatiť úverový vzťah o dva mesiace neskôr ako mu to zákon umožňuje.

17. Žalobca ďalej uviedol, že listom zo dňa 18.02.2016 bola žalovaná vyzvaná po viac ako troch mesiacoch, aby v lehote 15 dní uhradila dlžnú čiastku. Žalovaná na výzvu nereagovala, ani ho žiadnym spôsobom nekontaktovala za účelom vyriešenia vzniknutej situácie. Dôkaz je v žalobnom návrhu označený ako výzva na splatenie celého dlhu. Vzhľadom na omisívne konanie opätovne žalobca listom zo dňa 27.04.2016 upozornil a vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu. Na čo tiež žalovaná nereagovala. Dôkaz o zaslaní listiny je taktiež súčasťou žalobného návrhu, označený ako predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia. Po druhom márnom pokuse žalobca pristúpil k uplatneniu svojho práva na príslušnom okresnom súde.

18. Žalobca mal za to, že postupoval v zmysle zákona pri zosplatnení úverového vzťahu. Žalovaná bola vyzvaná, ako aj upozornená na následky spojené s neuhradením dlžných finančných prostriedkov. Keďže sa žalovaná nesnažila žiadnym spôsobom riešiť vzniknutú situáciu, bol na strane žalobcu daný dôvod podať žalobný návrh.

19. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca žiadal odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

20. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku, ako aj v závislom III. výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP) a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. V súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie zostatku spotrebiteľského úveru. Žalobca tvrdí, že došlo k zosplatneniu úveru. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Ust. § 53 ods. 9 OZ dopĺňa, spresňuje ďalšie kumulatívne zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať dlžníka - spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky, pozostávajúce z oddialenia výkonu tohto práva veriteľa (o 3 mesiace) a súčasne jeho pozitívneho konania smerujúceho k včasnému upozorneniu na uplatnenie svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (výzva).

27. Treba zdôrazniť, že veriteľ má právo zosplatiť dlh, nemusí toto právo využiť, je ponechané na jeho vôli, či svoje právo využije a kedy, avšak môže ho uplatniť len za splnenia zákonných podmienok, tak ako je uvedené vyššie. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ, čo v tomto prípade treba zdôrazniť je, aby veriteľ v uvedenej lehote (nie kratšej ako 15 dní) pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije.

28. Neplatné je dojednanie, ktoré sa v neprospech spotrebiteľa „odchyľuje“ od ustanovenia §-u 53 ods. 9 OZ. Druhá veta ust. §-u 52 ods. 2 OZ upravuje, že odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie zákona, sú neplatné.

29. V preskúmvanej veci sa žalobca podľa jeho tvrdenia domáhal proti žalovanej zaplataenia zosplatneného dlhu, keď dôvodil, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním splátok podľa úverovej zmluvy, preto vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a zosplatnením dlhu bola žalovaná povinná dlh vyrovnať naraz, čo nespĺnila. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe okrem iného poukázala na skutočnosť, že postup žalobcu pri zosplatňovaní úveru bol v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (č. I. 62 spisu). Súd prvej inštancie sa však týmito tvrdením žalovanej vôbec nezaoberal.

30. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplataenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie zosplatnenia neúčinné.

31. Krajský súd ako súd odvolací uvádza, že nie je možné preskúmať záver súdu, či skutočne žalobca písomne vopred upozornil žalovanú na zosplatnenie úveru postupom podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že si splnil povinnosť v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tým, že vyzval žalovanú k splateniu celého úveru listom zo dňa 18.02.2016 (č. I. 44 spisu) a predžalobnou výzvou zo dňa 27.04.2016 (č. I. 13 spisu), súd prvej inštancie skutočnosť či žalobca pri zosplatňovaní úveru postupoval podľa § 53 ods. 9 neposudzoval a v tomto smere preto rozhodnutie ani neodôvodnil, neuviedol tiež v súvislosti s omeškaním, ktorej konkrétnej splátky žalobca využil svoje právo zosplatniť dlh (pričom uvedené závisí od vôle veriteľa). Súd prvej inštancie tiež v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, ako posúdil návrh žalovanej na povolenie vykonať peňažné plnenie v splátkach, pričom sám žalobca súhlasil s plnením v splátkach. Práve z týchto dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako rozsudok v napadnutom I. výroku a závislom III. výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

32. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v ďalšom konaní posúdi, či vyhlásenie predčasnej splatnosti celej pohľadávky bolo v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Je totiž otázne, či vôbec došlo platne k predčasnému ukončeniu zmluvy, ktorej otázke súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť a nevykonal v tomto smere potrebné dokazovanie. Podľa stavu dokazovania vykonaného vo veci súdom prvej inštancie sa javí potrebné doplniť dokazovanie vo vzťahu k zosplatneniu úveru, upozorneniu spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj k tomu pre, ktorú splátku žalobca (uvedené je na vôli veriteľa) pristúpil k zosplatneniu úveru. V prípade, že bude mať súd prvej inštancie za to, že úver nebol zosplatnený v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, bude skúmať či ku dňu jeho rozhodovania tu boli splatné a vymáhateľné splátky úveru, a teda či žaloba je aspoň čiastočne dôvodná. Pokiaľ ide o námietku žalovanej o výške splátky odvolací súd udáva, že keďže je úver bez úrokov a poplatkov, žalobca nemá nárok na úhradu splátky v časti, v ktorej jej výška zahŕňa úrok a poplatky.

33. Ak bude žaloba aspoň čiastočne dôvodná povinnosťou súdu prvej inštancie bude zaoberať sa návrhom žalovanej na povolenie splniť dlh v splátkach podľa § 232 ods. 3, 4 CSP a rozhodnutie odôvodniť v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP a ustálenými zásadami súdnej praxe tak, aby z odôvodnenia rozhodnutia o lehote plnenia žalovanej bolo nepochybné právne posúdenie súdu a právne závery, ktoré vyvodil zo zisteného skutkového stavu relevantného pre aplikáciu použitého zákonného ustanovenia a obsahom ktorého budú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany sporových strán.

34. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku nenapadnutého odvolaním (II. výrok), ponechal nedotknutý bez preskúmvania v zmysle § 367 ods. 2 CSP.

35. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

36. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).